

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-14
Besvaras senast
2024-11-20 kl. 12.00

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:440 Våldet i östra Kongo och Sveriges ansvar att stärka stödet till civilbefolkningen

Den humanitära krisen i östra Demokratiska republiken Kongo (DRC) har nått en kritisk nivå. I regioner som Norra Kivu och Ituri utsätts civilbefolkningen dagligen för brutala övergrepp från väpnade grupper. Enligt FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (OCHA) har tusentals människor tvingats på flykt från sina hem, och behovet av skydd, mat, vatten och medicinsk vård är akut. Kvinnor och barn är särskilt utsatta för våldshandlingar som massvåldtäkter och tvångsrekrytering. FN:s senaste rapporter, liksom Amnesty International och Human Rights Watch, beskriver omfattningen av våldet med uttryck som ”ofattbara övergrepp” och ”systematiska attacker mot civilbefolkningen”.

Ett av de mest chockerande exemplen inträffade i byn Nyiragongo, där rapporter beskriver hur väpnade grupper bröt sig in i hem och tvingade familjer att bevittna våldtäkter på deras döttrar. I en annan incident attackerades en skolbyggnad i området Masisi av soldater, som enligt överlevande brände ned byggnaden och dödade både barn och lärare som försökte fly. Dessa handlingar har lett till trauma och långsiktiga skador för de överlevande och utmanar på djupet det redan sköra samhällssystemet i regionen.

Det humanitära behovet i östra Kongo är förkrossande, men hjälpinsatserna är starkt begränsade på grund av säkerhetsläget. Läkare utan gränser rapporterade nyligen att deras mobila kliniker varit tvungna att stänga på grund av upprepade attacker mot vårdpersonal och patienter. Det innebär att tusentals människor nu står utan tillgång till sjukvård mitt under pågående kolerautbrott och undernäringskris. Trots Monuscos närvaro som FN:s fredsbevarande styrka i regionen har säkerheten inte kunnat garanteras. Fredsbevarare har själva utsatts för attacker, och i flera fall har civila gått ut i protest mot vad de anser vara en otillräcklig insats för att skydda befolkningen.

Socialdemokraterna ser med djup oro på att den svenska regeringens stöd till internationella biståndsinsatser minskat under en tid då det omvärldspolitiska läget kräver mer engagemang än någonsin. Sverige har tidigare varit ett av de mest framstående länderna i världen när det gäller att bidra till humanitära insatser och fredsbyggande i krisdrabbade områden. Vår nation har stått upp för principer om mänskliga rättigheter, demokrati och fred, och vi har en lång historia av att bistå FN:s fredsbevarande arbete.

Trots detta har de senaste månadernas nedskärningar i biståndsbudgeten skapat en oro för att Sveriges röst i internationella sammanhang försvagas. Att dra ned på stödet till konfliktområden som östra Kongo, där våldet pågått i årtionden, riskerar att undergräva både Sveriges trovärdighet och förmågan att göra faktisk skillnad. Omvärlden behöver starka och principfasta aktörer som Sverige för att bibehålla pressen på aktörer som bidrar till våldet och för att säkerställa att hjälpen når de mest behövande.

Frågan om ett långsiktigt och robust engagemang i Demokratiska republiken Kongo är ytterst angelägen. Sveriges röst och bidrag till internationella hjälpinsatser behövs nu mer än någonsin, särskilt för att säkerställa att de drabbade i östra Kongo får det stöd de behöver och för att markera att övergrepp på civilbefolkningen inte tolereras.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

Avser statsrådet att vidta åtgärder för att stärka Sveriges humanitära och fredsbyggande insatser i östra Kongo?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch